

Chambre des Représentants

SESSION 1967-1968

12 DÉCEMBRE 1967.

PROPOSITION DE LOI

modifiant
le Code des impôts sur les revenus.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le problème de l'indexation de l'impôt des personnes physiques (I. P. P.) se pose régulièrement.

Une première adaptation de l'I. P. P. a été réalisée par la loi du 24 décembre 1963 et les arrêtés qui la complètent, en fonction d'une hausse nominale de 2,5 %, en tenant compte que l'indice des prix de détail avait atteint 114,5 points et qu'il est raisonnable de considérer que les barèmes de l'I. P. P. avaient, à l'origine, été fixés sur base de l'indice 111,5 (114,5 points — 111,5 points = $3 \times 100/111,5 = 2,5 \%$).

Une deuxième adaptation de l'I. P. P. a été réalisée par la loi du 24 décembre 1964 et les arrêtés qui lui font suite en considérant que l'indice des prix de détail avait atteint la cote 121 et qu'il en était résulté une hausse nominale des revenus de 5 % (121 points — 114,5 points = $6,5 \times 100/114,5 = 5,6 \%$).

Une troisième et dernière adaptation de l'I. P. P. fut réalisée par la loi du 27 décembre 1965 et l'arrêté royal du 2 février 1966 modifiant l'arrêté royal du 4 mars 1965 d'exécution du Code des impôts sur les revenus. Cette adaptation tenait compte, en principe, d'une hausse nominale des revenus de 5 % et peut, dès lors, être considérée comme accrochée à l'indice 127 (127 points — 121 points = $6 \times 100/121 = 5 \%$).

Si l'on considère que l'indice des prix de détail d'octobre 1967 s'est élevé à 134,76 points, il semble qu'il faille raisonnablement tabler, pour une nouvelle adaptation de l'I. P. P. sur une hausse nominale des revenus de 6 % (135 points — 127 points = $8 \times 100/127 = 6,3 \%$).

On constate d'ailleurs que l'augmentation dont bénéficient les agents des services publics, à partir de l'index-pivot 134,75 et ce, à compter de l'indice 127, s'élève à 7,5 % du traitement de base (paiement à 122,5 % contre paiement à 115 % à l'index-pivot 126,5).

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1967-1968

12 DECEMBER 1967.

WETSVOORSTEL

tot wijziging
van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Geregeld rijst het probleem van de koppeling van de personenbelasting (P. B.) aan het indexcijfer.

De P. B. onderging een eerste aanpassing bij de wet van 24 december 1963 en de desbetreffende aanvullende besluiten ingevolge een nominale stijging van het inkomen met 2,5 %, daar het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen 114,5 punten had bereikt en de veronderstelling gewettigd was dat de P. B.-schalen oorspronkelijk waren vastgesteld of grond van indexcijfer 111,5 (114,5 punten — 111,5 punten = $3 \times 100/111,5 = 2,5 \%$).

De P. B. onderging een tweede aanpassing bij de wet van 24 december 1964 en de daaropvolgende besluiten, waarbij er moet op gewezen worden dat het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen punt 121 had bereikt en dat daaruit een nominale stijging van de inkomsten met 5 % was voortgevloeid (121 punten — 114,5 punten = $6,5 \times 100/114,5 = 5,6 \%$).

De P. B. onderging een derde en laatste aanpassing bij de wet van 27 december 1965 en het koninklijk besluit van 2 februari 1966 tot wijziging van het koninklijk besluit van 4 maart 1965 tot uitvoering van het Wetboek van de inkomstenbelastingen. Bedoelde aanpassing hield in principe rekening met een nominale inkomstenstijging met 5 % en mag dus worden geacht gekoppeld te zijn aan indexcijfer 127 (127 punten — 121 punten = $6 \times 100/121 = 5 \%$).

Houdt men er rekening mee dat het indexcijfer van de kleinhandelsprijzen in oktober 1967 134,76 punten heeft bereikt, dan lijkt het redelijk, met het oog op een nieuwe aanpassing van de P. B., een nominale inkomstenstijging met 6 % in aanmerking te nemen (135 punten — 127 punten = $8 \times 100/127 = 6,3 \%$).

Er wordt trouwens op vastgesteld dat de verhoging die het overheidspersoneel zal genieten zodra het spilindexcijfer 134,75 bereikt, 7,5 % van de basiswedde bedraagt (betaling tegen 122,5 % i.p.v. betaling tegen 115 % bij het bereiken van het spilindexcijfer 126,5), zulks vanaf indexcijfer 127.

Comment réaliser une adaptation nouvelle ?

En général, pour les trois adaptations fiscales réalisées à ce jour, le problème a été considéré comme présentant quatre aspects essentiels :

1. adaptation des minima imposables;
2. adaptation de l'abattement spécial pour pensionnés;
3. adaptation des frais forfaitaires professionnels pour salariés et appointés;
4. adaptation des barèmes.

Cette dernière adaptation tendait exclusivement à neutraliser l'augmentation progressive des impôts correspondant à la majoration des revenus résultant de l'augmentation de l'indice des prix de détail.

Elle présente toutefois quatre inconvénients majeurs, à savoir :

1. L'adaptation des barèmes influence à la fois des revenus qui, comme les rémunérations suivent plus ou moins fidèlement les fluctuations du coût de la vie, et des revenus fixes, tels le revenu cadastral des propriétés foncières et les intérêts d'obligations. Cette façon de procéder a pour conséquence de freiner la progressivité de l'impôt afférent à des revenus qui ne subissent pas de hausse nominale.
2. Elle ignore le rôle du revenu imposable dans l'attribution de nombreux avantages sociaux.
3. Elle interdit toute indexation automatique ;
4. Elle entraîne la nécessité de modifier chaque fois le barème de l'I. P. P.

Pour éliminer, autant que faire se peut, ces inconvénients, il conviendrait de procéder à toute nouvelle adaptation fiscale plutôt par voie d'un abattement sur les revenus professionnels, c'est-à-dire, de jouer sur la détermination du revenu imposable plutôt que sur le calcul de l'impôt lui-même.

C'est le système que nous suggérons d'utiliser en soumettant cette proposition de loi.

Le résultat recherché est obtenu par un aménagement de l'abattement actuel de 5 % sur les revenus professionnels.

Pour annihiler l'incidence sur les revenus modestes et moyens de la hausse extra-proportionnelle de l'impôt résultant d'une augmentation nominale moyenne de 6 % des revenus professionnels, l'abattement susdit doit être porté de 5 à 7 % avec minimum de 7 000 F au lieu de 5 000 F.

Quant au maximum de cet abattement, il doit normalement être porté à 14 000 F au lieu de 10 000 F, si l'on entend ne pas limiter l'effet des adaptations aux revenus ne dépassant pas 160 000 F net imposables, tout en accordant une adaptation limitée et forfaitaire aux revenus importants et considérés comme étant loin d'être surtaxés.

Comment déterminer le revenu imposable ?

Article premier.

(Minima et maxima forfaitaires de charges professionnelles déductibles des traitements, salaires et pensions.)

Hoe kan een nieuwe aanpassing tot stand gebracht worden ?

Algemeen gezien werd voor de drie fiscale aanpassingen die tot op heden tot stand kwamen, het vraagstuk bestudeerd in het licht van vier essentiële aspecten :

1. aanpassing van de belastbare minima;
2. aanpassing van de bijzondere aftrek voor gepensioneerden;
3. aanpassing van de forfaitaire bedrijfslasten voor loon- en weddetrekkenden;
4. aanpassing van de belastingschalen.

Deze laatste aanpassing beoogde slechts de neutralisatie van de geleidelijke belastingverhoging, die het gevolg was van de verhoging van de inkomsten voortvloeiend uit de stijging van het indexcijfer der kleinhandelsprijzen.

Zij heeft nochtans vier grote nadelen, namelijk :

1. De aanpassing van de belastingschalen heeft een weerslag op inkomsten, b.v. de bezoldigingen, die min of meer trouw de schommelingen van de kosten van levensonderhoud volgen, zowel als op vaste inkomsten, b. v. het kadastraal inkomen van grondeigendommen en interesten van obligaties. Deze methode brengt mee dat de progressiviteit van de belastingen voor inkomsten die nominaal niet stijgen, afgeremd wordt.
2. Zij houdt geen rekening met de rol die het belastbaar inkomen speelt bij het toekennen van talrijke sociale voordelen.
3. Zij maakt automatische koppeling aan het indexcijfer onmogelijk.
4. Zij heeft tot gevolg dat de belastingschaal van de P. B. telkens moet gewijzigd worden.

Ten einde die nadelen zoveel mogelijk op te heffen, ware het verkieslijk enigerlei nieuwe fiscale aanpassing telkens bij middel van de aftrek op de bedrijfsinkomsten tot stand te brengen, d.w.z. door te ageren op de vaststelling van de belastbare inkomsten in plaats van op de berekening van de belasting zelf.

Dit stelsel bevelen wij bij dit wetsvoorstel aan.

Het beoogde doel wordt bereikt door de huidige aftrek op de bedrijfsinkomsten met 5 % te verhogen.

Om met betrekking tot de kleine en middelgrote inkomsten een buiten verhouding staande stijging van de belasting weg te werken, welke voortspruit uit een gemiddelde nominale verhoging met 6 % van de bedrijfsinkomsten, moet de bovengenoemde aftrek van 5 op 7 % worden gebracht, met een minimum van 7 000 in plaats van 5 000 F.

Het maximumbedrag van bedoelde aftrek moet normaal op 14 000 in plaats van op 10 000 F worden gebracht, wil men de uitwerking van die aanpassingen niet beperken tot de inkomsten welke een netto belastbaar bedrag van 160 000 F niet te boven gaan, terwijl een beperkte en forfaitaire aanpassing zou worden ingevoerd voor de belangrijke inkomsten die lang niet als overdreven belast worden beschouwd.

Hoe moet het belastbaar inkomen bepaald worden ?

Artikel 1.

(Forfaitaire minimum- en maximumbedragen van bedrijfslasten die van wedden, lonen en pensioenen afgetrokken mogen worden.)

L'adaptation de ces forfaits s'impose si l'on ne veut pas défavoriser les salariés par rapport aux non-salariés, dont les charges réelles suivent les fluctuations du coût de la vie.

En fait, on considérerait que la hausse nominale des rémunérations situées à ce niveau n'est pas grevée par des charges professionnelles complémentaires résultant de l'augmentation du coût de la vie.

Art. 2.

§ 1. — Abattement de 5 % sur les revenus professionnels autres que les pensions.

Pour les raisons exposées ci-avant, l'abattement est porté à 7 % avec minimum de 7 000 F et maximum de 14 000 F.

Il faut toutefois remarquer que dans le système de l'adaptation du barème, les époux recueillant tous deux des revenus professionnels bénéficient de l'adaptation dans la même mesure que les contribuables travaillant seuls et ayant le même revenu net imposable. Dans le système que nous proposons, la réduction d'impôt dépassera dans presque tous les cas celle qui correspond à l'effet de la progressivité et ce, parce que l'abattement complémentaire sera accordé deux fois, mais il est de plus en plus généralement admis que la taxation cumulée des revenus des époux doit encore être allégée.

§ 2. — Abattement sur les pensions du régime général.

Nonobstant l'arrêté n° 50 du 24 octobre 1967, il n'existe, semble-t-il, aucun risque de voir les pensions de vieillesse des ouvriers dépasser les minima imposables, d'ailleurs majorés ci-après, pour l'exercice 1968. Il convient cependant d'appliquer l'adaptation à toutes les pensions, également au moyen d'un abattement. Par ailleurs, il importe de sauvegarder une certaine équité entre tous les pensionnés. Dès lors, étant donné qu'un abattement complémentaire de 3 500 F est envisagé ci-après pour mettre la pension de l'ouvrier mineur du fond marié à l'abri de toute taxation, le même abattement complémentaire est proposé pour les autres pensionnés.

L'abattement de 15 000 F est, en conséquence, porté à 18 500 F.

§ 3. — Abattement sur les pensions des mineurs et des marins.

En vertu de l'arrêté n° 50 du 24 octobre 1967, la pension de retraite des ouvriers mineurs du fond mariés est fixée au 1er janvier 1968 et à l'indice 132, à 69 912 F. Pour autant que la fourniture gratuite de charbon ne soit plus taxable, la situation se présente comme suit :

Pension	69 912
Majoration index probable 3,75 %	2 622
Total	72 534
Charges professionnelles 20 %	— 14 507
Différence	58 027
Abattement actuel	18 000
Net	40 027

Die vooruit vastgestelde bedragen moeten worden aangepast, zoniet zou men de werknemers benadelen ten opzichte van de anderen, wier werkelijke lasten de schommelingen van de kosten van levensonderhoud volgen.

In feite zou men uitgaan van het standpunt dat de nominale stijging van de op dat niveau gelegen bezoldigingen niet wordt bezwaard door de aanvullende bedrijfslasten welke voortkomen van de stijging der kosten van levensonderhoud.

Art. 2.

§ 1. — Aftrek van 5 % van de bedrijfsinkomsten, exclusief de pensioenen.

Om de hierboven uiteengezette redenen wordt de aftrek op 7 % gebracht, met een minimum van 7 000 F en een maximum van 14 000 F.

Desniettemin zij opgemerkt dat de echtgenoten die beiden bedrijfsinkomsten hebben, volgens het stelsel waarin de schaal wordt aangepast het voordeel van de aanpassing genieten op dezelfde wijze als de belastingplichtigen die alléén arbeid verrichten en een zelfde belastbaar netto inkomen hebben. In het door ons voorgestelde systeem zal de belastingvermindering in bijna alle gevallen meer bedragen dan de vermindering welke uit het stelsel van de progressiviteit voortspuit, zulks omdat de aanvullende aftrek tweemaal zal worden toegekend. Het is immers zo, dat het idee om de samengevoegde belasting van de inkomsten der echtgenoten te verlichten meer en meer ingang vindt.

§ 2. — Aftrek van de pensioenen volgens de algemene regeling.

In weerwil van het besluit n° 50 van 24 oktober 1967 schijnen de ouderdomspensioenen van de arbeiders de belastbare minimumbedragen — die hieronder overigens worden verhoogd — tijdens het dienstjaar 1968 niet te zullen overschrijden. Toch moet de aanpassing — eveneens door middel van een aftrek — op alle pensioenen worden toegepast. Voorts dient een zekere graad van billijkheid onder alle gepensioneerden behouden te blijven. Daar hieronder een aanvullende aftrek van 3 500 F in uitzicht wordt gesteld om het pensioen van de gehuwde ondergrondse mijnwerker van welke belasting ook vrij te stellen, wordt bijgevolg dezelfde aanvullende aftrek voorgesteld voor de andere gepensioneerden.

De aftrek wordt derhalve van 15 000 F op 18 500 F gebracht.

§ 3. — Aftrek ten gunste van gepensioneerde mijnwerkers een zeelieden.

Krachtens het besluit n° 50 van 24 oktober 1967 wordt het rustpensioen van de gehuwde ondergrondse mijnwerkers per 1 januari 1968 op 69 912 F gebracht, tegen indexcijfer 132. Op voorwaarde dat de kosteloze kolenbedeling niet meer belastbaar is, komen wij tot de volgende toestand :

Pensioen	69 912
Verhoging ingevolge vermoedelijke stijging van het indexcijfer met 3,75 %	2 622
Totaal	72 534
Bedrijfslasten 20 %	— 14 507
Verschil	58 027
Huidige aftrek	18 000
Netto	40 027

Le minimum imposable, compte tenu d'une personne à charge étant porté ci-après à 37 000 F, l'abattement doit pour éviter toute taxation, être relevé de 18 000 à 21 500 F (+ 3 500 F pour conserver une légère marge de sécurité.)

Art. 3.

Abattement sur les revenus professionnels des femmes mariées.

Quoique, on pourrait invoquer en l'occurrence, l'avantage consistant en l'octroi d'un double abattement complémentaire (voir ci-avant), il importe néanmoins de mettre sur le même pied les contribuables relevant en la matière du minimum et du maximum d'abattement et ceux bénéficiant de la déduction en pourcentage.

Minimum 20 000 F au lieu de 19 000 F.
Maximum 28 500 F au lieu de 27 000 F.

Art. 4.

Abattement pour les personnes âgées de 65 ans et plus (26 500 F au lieu de 21 500 F).

Le minimum pour charges professionnelles et l'abattement sur les pensions des régimes généraux étant relevés (8 000 F au lieu de 7 500 F et 18 500 F au lieu de 15 000 F), il convient de majorer l'abattement dans la même mesure.

Art. 5.

Minima exonérés.

En matière de barèmes, ceux de l'exercice 1967 peuvent rester d'application; toutefois, les barèmes de retenues à la source devront être actualisés au 1er janvier 1968 en fonction des dispositions prévues par cette proposition de loi.

Ces barèmes de retenues à la source sont décidés par arrêté royal. Il n'est donc pas nécessaire de les prévoir dans le texte de la proposition.

Au contraire, il est indispensable de prévoir un relèvement uniforme des minima imposables.

Un relèvement de 2 000 F est préconisé, nonobstant le fait que par l'adaptation des abattements sur les revenus professionnels et les pensions, les minima imposables soient automatiquement relevés en ce qui concerne lesdits revenus.

Art. 6.

Conditions de ressources pour être à charge.

Le montant limité à 22 000 F doit être logiquement porté à 23 500 F ($22\,500 \times 106\% = 23\,320$ F).

Aangezien het belastbaar minimum voor een gepensioneerde met één persoon ten laste verhoogd wordt tot 37 000 F, zoals verderop wordt uiteengezet, moet de aftrek — indien men elke belasting wil vermijden — van 18 000 op 21 500 F gebracht worden (+ 3 500 F, ten einde een zekere veiligheidsmarge te behouden).

Art. 3.

Aftrek van de beroepsinkomsten van de gehuwde vrouwen.

Alhoewel men in dit geval het voordeel zou kunnen inroepen dat voortvloeit uit de toekenning van een dubbele aanvullende aftrek (zie hierboven), dienen de belastingplichtigen op wie de minimum- en de maximumaftrek toepasbaar zijn, op gelijke voet gesteld te worden met diegenen die een percentsgewijze vermindering genieten.

Minimum 20 000 F in plaats van 19 000 F.
Maximum 28 500 F in plaats van 27 000 F.

Art. 4.

Aftrek voor de personen van 65 jaar en ouder (26 500 F in plaats van 21 500 F).

Aangezien het minimumbedrag van de bedrijfslasten en de aftrek van de pensioenen in de algemene pensioenregelingen verhoogd zijn (8 000 F in plaats van 7 500 F en 18 500 F in plaats van 15 000 F) moet bedoelde aftrek eveneens in dezelfde mate verhoogd worden.

Art. 5.

Vrijgestelde minima.

De schalen voor het dienstjaar 1967 mogen van toepassing blijven, doch de schalen voor inhoudingen aan de bron zullen per 1 januari 1968 aangepast moeten worden aan de bepalingen van dit wetsvoorstel.

Bedoelde schalen voor inhoudingen aan de bron worden bij koninklijk besluit vastgesteld. Het is dus niet nodig ze in het voorstel op te nemen.

Het is echter wel onontbeerlijk in een uniforme verhoging van de belastbare minima te voorzien.

Een verhoging met 2 000 F wordt aangeraden, ondanks het feit dat de belastbare minima door de aanpassing van de aftrek op bedrijfsinkomsten en de pensioenen automatisch verhoogd worden voor bedoelde inkomsten.

Art. 6.

Maximuminkomsten, om als ten laste te kunnen worden beschouwd.

Het bedrag, dat thans tot 22 000 F beperkt is, moet logischerwijze op 23 500 F ($22\,000 \times 106\% = 23\,320$ F) gebracht worden.

H. CASTEL.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

A l'article 51, § 2, a, b et c, du Code des impôts sur les revenus, les montants de 7 500 F, 92 500 F, 18 500 F,

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

In artikel 51, § 2, a, b, c, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen, worden de bedragen 7 500 F, 92 500 F,

92 500 F, 300 000 F, 45 000 F, 60 000 F et 300 000 F sont remplacés respectivement par 8 000 F, 98 000 F, 19 600 F, 98 000 F, 318 000 F, 47 700 F, 63 600 F et 318 000 F.

Art. 2.

A l'article 54, 5°, du même Code, le taux de 5 % et les montants de 5 000 F, 10 000 F, 18 000 F et 15 000 F sont remplacés respectivement par 7 %, 7 000 F, 14 000 F, 21 500 F et 18 500 F.

Art. 3.

A l'article 63, § 2 du même Code, les montants de 19 000 F et 27 000 F sont remplacés respectivement par 20 000 F et 28 500 F.

Art. 4.

A l'article 72, du même Code, les deux montants de 21 500 F sont remplacés chaque fois par 26 500 F.

Art. 5.

A l'article 79 du même Code, les montants de 30 000 F, 35 000 F, 40 000 F, 45 000 F, 69 000 F et 34 000 F sont remplacés respectivement par 32 000 F, 37 000 F, 42 000 F, 47 000 F, 71 000 F et 36 000 F.

Art. 6.

Aux articles 82, § 1er et 83 du même Code, le montant de 22 000 F est remplacé chaque fois par 23 500 F.

Art. 7.

La présente loi entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 1969.

30 novembre 1967.

18 500 F, 92 500 F, 300 000 F, 45 000 F, 60 000 F et 300 000 F vervangen door 8 000 F, resp. 98 000 F, 19 600 F, 98 000 F, 318 000 F, 47 700 F, 63 600 F en 318 000 F.

Art. 2.

In artikel 54, 5°, van hetzelfde Wetboek, worden het percentage 5 % en de bedragen 5 000 F, 10 000 F, 18 000 F en 15 000 F vervangen door 7 %, resp. 7 000 F, 14 000 F, 21 500 F en 18 500 F.

Art. 3.

In artikel 63, § 2, van hetzelfde Wetboek, worden de bedragen 19 000 F en 27 000 F vervangen door 20 000 F, resp. 28 500 F.

Art. 4.

In artikel 72 van hetzelfde Wetboek, wordt het bedrag 21 500 F telkens vervangen door 26 500 F.

Art. 5.

In artikel 79 van hetzelfde Wetboek worden de bedragen 30 000 F, 35 000 F, 40 000 F, 45 000 F, 69 000 F en 34 000 F vervangen door 32 000 F, resp. 37 000 F, 42 000 F, 47 000 F, 71 000 F en 36 000 F.

Art. 6.

In de artikelen 82, § 1, en 83 van hetzelfde Wetboek wordt het bedrag 22 000 F telkens vervangen door 23 500 F.

Art. 7.

Deze wet treedt in werking vanaf het aanslagjaar 1969.

30 november 1967.

H. CASTEL,
G. BOEYKENS,
A. COOLS,
F. DETIEGE,
J.-J. MERLOT,
H. SIMONET.